

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és oszűrtűkőn.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papák, gazdasági egyetli tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpóztári ohoque-számla 10,489. szám.

A mások portáján.

Egy marosvásárhelyi laptársunk, — mely tüntetőleg pretenálja magának azt, hogy az összes székelyföldi lapok közül ő az egyetlen, aki a székely ügyekkel behatóan foglalkozik, — egy idő óta különös kedvét leli abban, hogy a mások portáján söpörgessen, és így megyénket és városunkat is megtiszteli nagyra-becsült kegyével, és nagy fölényvel osztogatja jóakaró, bölcs, atyai tanácsait, melyek ha jól sejtjük, talán megelőzőleg innen Székelyudvarhelyről teszik meg az utjukat Marosvásárhelyre, és csak azután, közvetve kerülnek ide vissza hozzánk, az említett lap utján.

Nagy hálával és köszönettel fogadunk minden tanácsot, mely közös székely ügyekre vonatkozik, vagy minden olyan felszínre hozott egészséges eszmét, melyhez a székelység érdekeire való tekintettel, csatlakozásra felhivatunk, de a saját belső városi és megyei ügyeink elbírálására már csak azért is fentartjuk magunknak az elsőbbségi jogot, mert mi, — kik itt az események központjában állunk, tehát nem madártávlatból és látatlanban ítélkezünk, — hivatottabbaknak érezzük magunkat a saját lokális ügyeinkben véleményt nyilvánítani.

Ha tehát sejtelmünk alapos: hogy e közlemények innen keletkeznek, akkor a beküldő megtakaríthatná, — a mai nehéz pénzügyi viszonyok mellett, — a feleslegesen kidobott bélyegköltségeket, mert ha közleményei a közölhetőségen kívül állanak, vagy ha tartalmuk és tendenciájuk városunknak, vagy megyénknek csak egy szemernyi előnyére válnak, akkor megtaláljuk helyét nálunk is, ahol az eszmék kicserélésére és vélemények nyilvánítására két sajtóorgánium is állhatna rendelkezésére; feltéve, hogy a közlemények szigorú tárgyilagossággal, minden személyeskedő él vagy célzat nélkül, és nem olyan modorban tartatnak, mely félreismérhetetlenül valamelyes egyéni érdeket kíván szolgálni; mert mi úgy a megye, mint a város érdekében mindig és mindenben csak arra törekszünk, hogy a nagy fáradtsággal helyreállított békét oktanul meg ne bontsuk és az ügyet az egyéntől mindig szigorúan elválasszuk.

Ebbeli törekvésünkben sem időnk, sem terünk nem marad, hogy más megyék és városok belügyeivel behatóan foglalkozunk; de még ha idővel és térrel pazarul bánhatnánk is, akkor sem éreznők magunkat feljogosítva, innen a messzeségből olyan dolgokba avatkozni, melyek, — ha nincsenek a székelység összérdekével szorosan összeforva, — az illető városoknak olyan magánügyét képezik, melyekbe illetéktelenül beleavatkozni, a legenyhébben szólva, tapintatlanságnak vagy izléstelenségnek tartanók. Mi tartjuk magunkat szigorúan, amaz egyszerű, pórius közmondáshoz: hogy „seperjen ki-ki a saját háza előtt!”

Említett laptársunk megleckézett bennünket azért, mert egyik számunkban „Legyünk nagyközség” cím alatt a „Különfélék” rovatában egy beküldött közleményt vettünk fel, melynek tenorja — a magas pótdadók ellen irányul. Azonban legyen szabad megjegyeznünk, hogy t. laptársunk annak a néhány sornak intencióját teljesen félreértette, a mennyiben komolyan vette azt, amit ironikusan kelettel volna felfognia. Az a közlemény mintegy alternatívát akart felállítani: Vagy alakuljunk nagyközséggé, ha a rendezett tanácsu város terheit elviselni és fedezni nem tudjuk, vagy teremtsen a város sorsát, haladását intéző és a lakosság érdekeit is megóvó városi tanács és képviselőtestület oly új jövedelmi forrásokat, melyekkel a polgárság terheit csökkenteni, a város fejlődését pedig előmozdítani lehetne; más szóval: ne aludjunk, ne fekdjük meg az aktákat, ne elégedjünk meg a szigorúan hivatalos órák alatt elvégzett sablonos, bürokratikus munkálatokkal, — vagy mint egy igen szellemes városi képviselőnk elég találóan mondta „az egyszerű rubrikálással”, hanem álljon elő a tanács olyan alkotásokkal és reformokkal, melyek mig egyrészt a város fejlődését szolgálják, addig — ha nem vezetnek is megtakarításra, de legalább önmagukban fedezik a beállítás költségeit, a polgárság újabb zaklatása nélkül.

Hogy haladásunknak a szét-huzás, a visszavonás, irigység és indolencia minden téren útját állja, ezt nem akarjuk elvitatni, sőt ez ellen küzdünk folytonosan elkeseredett harcot, és ennek ellensúlyozására mentünk

bele egész lelkesedésünkkel a „Székely Társaság” megalakításába is.

És legyen nyugodt t. laptársunk, hogy ha a vitatott kérdés, komoly alakban lépne az előtérbe, mi csak kötelességünket teljesítünk, ha minden rendelkezésünkre álló eszközzel, szóval, tollal és tettel ellene támadnánk. De azt a haladást, fejlődést, összetartást, együttműködést, melyet nap-nap mellett mint követendő irányt lapjainkban a társadalomnak és közvéleménynek, — mint egyedül célra vezetőt — kijelölünk, magunknak, a sajtó embereinek kell első sorban respektálnunk, nem pedig egymást lekicsinyelni, lebecsülni vagy pláne nevetségessé tenni; mert ha mi nem vesszük egymást komolyan, akkor azt a közönségtől, a közvéleménytől se várhatjuk.

A helyi sajtó legelső és elengedhetetlen kötelessége és feladata, a lokális ügyekben a közvéleményt kialakítani, nem pedig más városok vagy megyék ügyeibe avatlatlanul, vagy egyoldalú információk alapján beleavatkozni.

Ha pedig székely ügyek, vagy az összes Székelyföld érdekeinek megvívására kell tollat ragadni, vagy tettekkel sorompóba lépni, tisztelt laptársunk mindig az elsők között fog bennünket találni, felszólítás nélkül is.

Fogjunk tehát kezét először a magunk, azután a köz javáért. Béke velünk!

Deréki Antal.

FELHÍVÁS

Udvarhelymegye közönségéhez.

Tisztelt Közönség!

1901. évben Székelyudvarhelyen megalakult „Az Udvarhelyvármegyei Múzeum Egyesület” azon céllal, hogy létesítsen egy muzeumot, mely a vármegye kulturális fejlődését egykoron lehetőleg hiven tükröznék vissza. Ennélfogva lenne az, úgy az őskori mint a történeti emlékeknek, valamint a néprajzi és természetrajzi tárgyaknak, irodalmi termékeknek gyűjtője és megőrzője.

Az egyesületnek hat évi fennállása alatt, melyről csak hírlapok utján és nagyon kevesen vettek tudomást, az egyesület választmányára arra a tapasztalatra jutott, hogy az anyag gyűjtés is nagyon lassú és sok értékes régiség a régi családi tüzhelyek átváltozásával rohamosan pusztul. Mástól arról is meggyőződött, hogy a régi emlékek összegyűjtése csak akkor lesz gyors és lehetőleg teljes, ha abban az egész vármegye közönsége jóindulattal részt vesz. Ennélfogva igyekezett megol-

dást találni. És úgy véli, miszerint meg is találta a gyűjtésnek azt a módját, melyben a vármegye közönsége kevés fáradsággal, anyagi áldozat nélkül is részt vehet és megalapítója lehet a fentjelzett muzeumnak.

Midőn ezen fölhívásban a jóakaratú támogatásra felhívjuk, közöljük a gyűjtésnek következő módozatait: A vármegye minden községében alakítsanak egy gyűjtő bizottságot. (A megalakulásnál a lelkeszek, tanítók, jegyzők igen sokat tehetnek).

A bizottság tagjai közt foglalkozási körök, vagy hajlamuk szerint, akár utcák szerint is jelöljék ki kinek kinek a gyűjtendő tárgyak csoportját, vagy csoportjait.

a) Egyik ilyen tárgy csoport volna a történelem előtti időkből fennmaradt, emberi kéz által készített eszközök maradványa. — Nevezetesen csontból, kőből, rézből, vagy bronzból való eszközök, melyeknek a fészék, vésők, nyílhegyek, ékszerrek stb.

b) A második csoportot képeznék a történelmi idők írott vagy nyomtatott termékei, tekintet nélkül arra, hogy szorosan vett irodalmi termékek-e, avagy levelek, nyugták, adomány és nemes levelek, szerződések, kötelezvények, jegyzőkönyvek, festmények, rajzok stb.

c) A harmadik csoportban foglalnának helyet a történelmi korszakban készült úgy régibb, mint újabb keletű fából, vasból, kőből, csontból, szaruból, anyagból, szövetből stb. készült tárgyak, melyek a gazdaságban, háztartásban, harcászatban, vagy valamely ipari foglalkozásban nyertek alkalmazást. (Főképpen ezen csoport azon tárgyai, melyek divatját multák és ha össze nem gyűjtetnek elenyésznek).

d) Pénzmekek, ékszerek képeznék a negyedik csoportot.

e) A természetrajzi tárgyak főképpen kőzetek, ásványok, kővesült állati és növényi maradványok (csigahéjak, csontok, szénfélék stb.) alkotnák az ötödik csoportot.

A gyűjtésnek ilyen módozata mellett, habár egyes községekből kevés anyag gyűlne is össze, a vármegye egész területéről bizonyára oly szép anyaghalmozat kerülné össze, hogy az megérdemelné a szakszerű rendezést és kiállítást is; másfelől sok tárgy megtalálható lenne még ma a leveles ládákban, padlásokon stb. melyek talán holnap már megsemmisülnek.

Tisztelt Közönség!

Ezen felhívásban ismételve kérjük arra, hogy kiki vegyen részt részben a gyűjtésben, részben az ajándékozásban, hogy minél előbb felelhessen meg a múzeum kitűzött feladatának.

Ha a gyűjtő bizottság megalakul, sziveskedjenek azt az Elnök tudomására hozni, ha felvilágosításra, kiszállásra, vagy egyes tárgyak megvásárlására lenne szükség, azt közöljék Molnár Károly muzeumi igazgatóval.

Székelyudvarhely, 1907. évi október hó.

Ugron Ákos, Molnár Károly,
elnök, igazgató.

Bartha Miklós és a székely-udvarhelyi diákok.*

Abban az időben, nem is olyan régen, mikor a magyar nemzet kétségbeesett harcot vívott megtámadott alkotmányáért, szabadságáért; mikor a maroknyi függetlenségi párt apostolai bejártak a magyar hazát, hogy lelkesítsék a küzdőket, reményt öntsének a csüggedő szívekbe; mikor megfújták a radót, hogy a bűnösök, a gazok megsemmisüljenek s az igazok örökeire ebredjenek — akkor járt Bartha Miklós, az apostolok apostola, szülőföldjén, Udvarhelyszéken.

Mindenki dobogó szívvel, epedő vágygyal várta a nagy nap felvirradását, melyen látni fogja a láng-lelkű apostolt, hallani fogja ajkairól a hazaszeretet himnuszát, a lelkesítő igéket, mik egy nemzet millióit rázták fel a lethargikus álomból s amik könnyet csaltak a szemekbe: a fájdalom, keserűség, lelkesedés könnyeit...

...A nagy nap elérkezett, a remények édes valóra váltak...

A nagy próféta diadalmenetben vonult be abba a városba, hol ifjú álmait szötte, hol fantáziája megteremtette egy munkás élet nagy-szerű programját.

...Mindenki láthatta ezt a nagy embert, kinek neve fogalom: a hon-szerelem szimbóluma volt.

Mindenki láthatta, csak a szegény diákok, kik szivrepszte varták szent eszményképüknek, ideáluknak Bartha Miklósnak a megerkezését, ők voltak eltítva attól, hogy lássák, hallják az ifjuság tanítóját, mesterét, ki aranytollával írta a lelkébe a tudományok tudományát: a hazának tettel való szeretetét.

S a diákok könnyeztek... sirtak keservesen... Az elfojtott keserűség összeszorította egész valójukat s csak néztek egymást a nagy vasárnap reggelén... Lelkükben egy gondolat, egy érzemény élt: látni, hallani őt, Bartha Miklóst, a felistent, ki egy tollal verte meg a nemzet elleneit.

Hiszen izzó lelkesedéssel, kipirult arccal, égő szemekkel olvasták minden sorát — ezt is csak titokban — s a lelkükbe vésték minden gondolatát; s most, midőn színről-színre láthatták, hallgatták volna — egyszerre jött a parancsolat az igazgatótól, tudom nem jó szívvel tette — hogy aki meghallgatja Bartha Miklóst, aki elmegy a nepegyűlésre, az minden kihallgatás nélkül el fog távolíttatni az intézetből.

Mintha kalapács ütések érték volna a diákok lelkét az igazgató szavaira, ki olyan szomorú volt, hogy ilyen felsőbb helyről jött parancsossal kellett az ifjuság lelkesedésének gátat emelni. Fajhatott neki, de ezerszeresen fájt a diákoknak, kik csak sohajtan tudtak s könnyes szemmel néztek egymásra.

Abg távozott az igazgató, a néma tömegből kiért egy hang: «Eimegyünk, ott leszünk, ha kicsapnak is, ha meghalunk is!!»

Mintha mindenki a saját lelke szavát hallotta volna e hangban; hiszen csak ennyi kellett, hogy valaki kimondja azt, amit mindenki gondolt, mindenki érzett, s egyszerre felszabadult a lidércnyomás alól a rajongók lelke, mert hallották a szívükben élő vágy, gondolat szavát: «Menjünk!»...

...S mentek; nem törődtek többé kicsapással, büntetéssel, tanárokkal, mentek, mert vonzotta a nagy ember varázsereje... S ott voltak, lelkesedtek, sirtak, egész lényükkel ott csüggttek a beszélő szemén és ajkán... Szerettek volna oda rohanni, összecsokolni a kezét, amelylyel úgy irt, amint csak egy Bartha Miklós írhatott.

* Ez érdekes reminiscenciát az „Ellenzék”-ből vettük át.

Szerették volna, ha megáldja az apostol, mert hallották az eszméit tőle, s tanítását a lelkükbe vésték, hogy úgy éljenek, vagy úgy haljanak meg!

Ilyen dolgok nem voltak soha!... Megbűntették őket, de nem fajt, mert látták, hallották Bartha Miklóst, ezt a nagy heroszt, kit bár elragadott a könyörtelen végzet, de lelke ott él az ifjuság lelkében, szel-leme velük küzd, dolgozik a hatalmas, független, szabad, boldog Magyarországon megalkotásán!

Káro--.

Az Udvarhelyvármegyei Iparfejlesztő bizottság csoportos kiállítása.

(Folytatás és vége.)

30. Balázs Juliánna, Péter Ferencné, Bögöz: Szöttesek.

31. Kovács Ágostonné, Pál Ferencné, Péter Jakabné, Méréfalva: Szöttesek.

32. Gergely Mihályné, Farkaslaka: Szöttesek.

33. Ádám Ilona, Nagyalambfalva Kötött tárgyak.

34. Biró Domokosné, Ilonka Györgyné, Méréfalva: Szöttesek.

35. Máté Mózesné, Oklánd: Szöttesek.

36. Jakab Róza, Hadnagy Ferencné, Dénes Eszter és Eliza, Hadnagy Jánosné, Farkaslaka: Szöttesek.

37. Sinka Ferencné, Malomfalva: Szöttesek.

38. Bálint Andrásné, Malomfalva: Szöttesek.

39. Fábán Dénesné, Jakab Irén, Nagy Dénesné, Miklós Márta, Farkaslaka: Szöttesek.

40. Hajdu Mátásné, Bakk Mihályné, Szentlélek: Szöttesek.

41. Bálint Istvánné, Bogárfalva: Szöttesek.

42. Sombori Sándorné, Parajd: Szöttesek.

43. Nagy Mózesné Kányád: Szöttesek.

44. Orbán Miklósné, Orbánné, Dénes Róza, Bikafalva: Szöttesek.

45. Dr Gyarmathi Dezsőné, Homoródszentpál: Urasztali terítő 1665. évbéli

46. Vajda Rebi Farcád: Szöttesek.

47. József Jolán, András Sándorné, Szederjesi Mihályné, Firtosvár: Szöttesek.

48. Jakab Ferencné, Szabó Józsefné, Nagy Mózesné, Székelypál-falva: Szöttesek.

49. *Schächter Rézi, Székelypál-falva: Paplanok

50. Lajos Ottília, László Jánosné, Sándor Zsuzsanna, Szabó Rózália, Farcád: Szöttesek.

51. Kerezi Lajosné, Kádár Gyuláné, Korond: Szöttesek.

52. Gáspár Domokos, Parajd: Pokrócok.

53. Kádár Ilonka, Szász Berta, Tódor Ambrusné, Lőrinc Dánielné, Kádár Berta, Fábán Józsefné, Gálfi Ida, Szász Sára, Gálfi Sándorné, Gálfi Róza, Kerezi Gizella, Biró Györgyné, Korond: Szöttesek.

54. Barta Mihályné, Kolombán Károlyné, Balázi Andrásné, Balázi Ilona, Márkó Györgyné, Bardócz Rebeka, Barta Istvánné, Barta Péterné, Viktória és Zsuzsa, Kolombán Lajosné, Bartalis Emma, Barta Ferencné, Márkó Anna, Olasztelek: Szöttesek.

55. *Stemmer Juliska, Székelyudvarhely: Himzett munkák.

56. Mihály Ferencné, Bence Lőrincné, Lövéte; Szöttesek.

57. Ladó Imre, Lövéte: Asztalos munka.

58. Fábán Dénesné, Parajd: Pokrócok.

59. Simonfi Károlyné, Parajd: Pokrócok és szöttesek.

60. Riemer Gusztáv, Székelyudvarhely: Festék-föld és Hargitaligeti Kristály borviz.

61. Salamon Kálmán, Székelyudvarhely: Mifaragászati tárgyak.

62. *Balázs Károlyné, Székelyudvarhely: Taplómunkák.

63. Balázs Karoly, Székelyudvarhely: Esztergályos munkák.

64. *Ifj. Reich Lajos, Székelyudvarhely: Lombfűrészmunkák.

65. Koncz Ármán gyógyszerész, Székelyudvarhely: Homoródi borviz.

66. Barcsai és társai szövőgyára, Székelyudvarhely: Asztalneműek.

67. Bágyi pokrócszövetkezet. Különböző pokrócok.

68. Beke Lidi, Márton Katalin, Dáné Józsefné, Bágy: Szöttesek.

69. Márkos Róza, Tarcsafalva: Szöttesek.

70. Marosi Juli, Kadács: Szöttesek.

71. Fülöp Andrásné, Kovács Anna, Ambaris Andrásné, Rigó Mihályné, Kálai Eszti, Rigó Andrásné, Polgár Anna, Rigóné Antal Ilona, Sztás Andrásné, Lőrincz Jánosné, Székelyszombor: Szöttesek.

72. Mártonfi Sándor, Székelyudvarhely: 1 drb eke.

73. Solymossy Endre, Székelyudvarhely: „Háziiparunk érdekében” (nyomatvány)

Női kézimunkák és díszmütagyak osztálya.

1. Kiss Jakab, Székelyderzs: Női kézimunkák. Készültek a székelyderzsi áll. elemi iskolában.

2. Áll. elemi iskola, Árkos: Női kézimunkák.

Lapzárta előtt.

A bankkérdésben meg van a megállapodás, mely a vám- és kvótakérdésben körvonalozza a függetlenségi párt felfogását.

A jegybank dolgában mindenben érintetlenül hagyja a kormány álláspontját, de egyúttal a függetlenségi és 48-as párt is teljesen lehetővé teszi, hogy az önálló magyar jegybankot, amely a pártnak mindig kardinális elvét képezte, a jelenlegi jegybank szabadalmának lejártakor megvalósíthassa. A jegybank dolgában egy parlamenti bizottság kívül detesére nézve is tétetik indítvány. Ez a parlamenti bizottság a bankkérdés minden oldalról előkészíti és lehetővé teszi, hogy a jegybank szabadalom megújításának vagy az önálló jegybank felállításának parlamenti eldöntésekor a kérdés minden részlete teljesen felderítve és kidolgozva legyen.

KÜLÖNFÉLEK.

— **Simkó József képviselő esete.**

F. hó 23-án este és 24-én reggel megjelent budapesti lapokban a tréfas rovatok keretében Simkó József képviselőt egy ártatlan esetből kifolyólag úgy tüntették fel, mint a ki az orsz. függ. és 48-as pártkörnek lenne titkos arulója.

Simkó ezért f. hó 24-én este komolyan előadta a dolgot a pártkörben, de a jelenlevők az újságok rosz tréfáit elertették és mosolylyal ajkukon figyelték. Mikor Simkó befejezte mondókáját, egyik képviselő társa Simkóhoz oda lépett és ezeket mondta: „Jósi ne érzékenykedj, senki terólad becselenséget soha fel nem tetelezett, a mint látod téged mindenki szeret.”

Mindezek dacára Simkó egy komoly nyilatkozatot adott ki, hogy azzal elejét vegye annak, ha talán mégis akadna olyan, a ki a rosz tréfát komolyan venné. A kiadott nyilatkozat így szól:

A ma megjelent lapokban azzal vádolnak, hogy a lapoknak én adom le az orsz. függ. és 48-as pártkörben folytatott beszélgetéseket. Ezzel szemben kijelentem, hogy ez légből kapott ráfogás. Ezzel elesik az az alaptalan híresztelés is, hogy Sággy Gyula és Muzsa Gyula képviselőtársaim a telefonfülké ajtajánál hallgatóztak és följegyezték volna, a mit én állítólag a telefonba mondtam és

hogyan támadtak volna. Budapest, 1907. évi október hónap 24-én. Simkó József, az olahfalvai választókerület országgyűlési képviselője.

— **Rp. Keserű labdacok, «a Böm-bölde» részére.**

Sign: Hetenként egy adag.

Öszre fordult az idő minálunk. Azt se tudjuk, hogy mit is csináljunk. Egyre-másra hull már a fa lombja, Réteinket vastag dér borítja.

Olyan száraz már a föld minálunk. Öszri vetést aligha csinálunk. Ha az Isten áldása nem hull ránk, A jövőben nem is lesz jó búzáunk.

A jó székely nem busul sokáig. Bánatában elmegy a korcsmáig, Rákonyóktól a teli asztalra, S a jó bortól megenyhül a baja.

A korcsmáros hallgatja vendégét. Vele megosztja a szegénységét, S nagy bánatát, hogy meg vigasztalja. A jó borát vele együtt issza, S hasznát mégis csak ő maga látja...

Dr Veritas.

— **A király betegsége.** Az összes hivatalos és magánforrásból érkező tudósítások egyhangulag konstátálják, hogy a király a gyógyulás útján van, és most már el lehet mondani, hogy a király erőteljes szervezete tényleg legyőzte a betegséget, mert állapot olyan stádiumba jutott, hogy az orvosok már fontolóra vették azt az eshetőséget, hogy sétáit nemsokára már a szabadban is újra megkezdheti.

— **Politikai hírek.** Wekerle Sándor miniszterelnök még ezen a héten Bécsbe utazik, hogy az 1908-ik évre szóló költségvetés tárgyában tartandó tanácskozáson részt vegyen. Ezekon a tanácskozáson teszik meg Magyarország és Ausztria pénzügyminiszterei a megjegyzéseiket a közös miniszterek által előterjesztett költségeloirányzatokra. A főbb tételeket már a szeptember derekán tartott tanácskozások során megállapították és így a mostani tárgyalás előreláthatólag nem lesz hosszadalmas. A képviselőház a jövő keddig nem tart ülést.

A jövő héten tárgyalja a képviselőház az indemnitit és ennek elintézése után az alkotmánybiztosítókat. A kiegyezés azután kerül sorra. Most meg élénken foglalkoztatják a függetlenségi pártot a bankkérdés körül felmerült ellentétes felfogások.

— **Kossuth Ferenc állapota.** Kossuth Ferenc kereskedelemi miniszter, ki néhány nap óta ismét beteg, Dr Müller Kálmán főrendiházi tag, egyetemi tanár tanácsára pénteken délelőtt már néhány óra az ágyból felkelhetett. Miután azonban a betegnek egyelőre még nagy kíméletre van szüksége, kezelőorvosa tanácsára delután ismét agyba fekszik. A csuzos bántalmak határozottan szüneteljenek, vannak és így a betegség a javulás stádiumában van.

— **Törvényhatósági bizottsági tagválasztások.** Vármegyénkben a következő választott bizottsági tagok megbízása ez év végevel lejárván az új választás f. hó 28-án történik meg: Bajna Ferenc Farkaslaka, Bán Mózes Székelyderzs, Barra Lajos Homoródszentpál, Beke Albert Nagyalambfalva, Béla József (Gálus) Oklánd, Bence Dénes Városfalva, Bene József Lövéte, Benedek Ferenc Szentegyházfalva, Borbély Ferenc Oroszhegy, Csia Kálmán Etéd, Dániel Károly Szentegyházfalva, Deák Gergely Kőröspatak, Deák Miklós Kobátfalva, Dr Demeter Lőrincz Parajd, Fazakas Dénes Ujszékely, Fekete Imre Fenédy, Gagyi György Oroszhegy, Gálffy István Fenédy, Gáspár János Tibód, Gáspár János Olasztelek, Id. Gergely Mózes Homoródszentmárton, Gothárd János Kobátfalva, Györffy Ferdinánd Siklód, Hadnagy Mihály Korond, Jakabházy Gábor Székelykeresztúr, Káli Károly Alsósófalva, Keresztély Márton Kis-

solyos, Kiss Jenő Varosfalva, Kiss Károly Farkaslaka, Kiss Lajos Bikafalva, Lániczky József Szentegyházfalva, Máthé János Vargyas, Máthé Pál Korond, Menyhárt András Patkfalva, Gróf Mikos János Korond, Osváth Áron Kobátfalva, Parajdi Zsigmond Felsősfalva Papp Zakor József Székelyudvarhely, Dr Pálffy Jenő Rava, Péter Mihály Atyha, Páterffi Lőrinc Székelydobó, Sebestyén János Zetelaka, Sebestyén Mózes Zetelaka, Dr Soó Rezső Székelyudvarhely, Szabó Gábor Tibód, Szabó István János Zetelaka, Szász Dénes Alsósfalva, Szász Ferenc Tordátfalva, Török Albert Kőröspatak, Török Ferenc Rava, Dr Viola Sándor Székelykeresztúr, Zsigmond Sándor Magyarhermány.

Az Alsó-Malom-utca lakosai azon panasszal fordultak szerkesztőségünkhöz, hogy a „Malom árakban” felhalmazódott mocsár és lerakódás oly dögletes büzt terjeszt, hogy az a közegészségügyre nézve is káros befolyást gyakorolhat; olyan sok közérdekű panasz érkezik hozzánk időnként, hogy mindannyianak helyet sem adhatunk, de ez esetben, miután a lakosság egészsége forog kockán, személyes meggyőződésünk után is kénytelenek vagyunk az illetékes hatóságot figyelmeztetni, hogy vessen véget ennek a közegészségügyet veszélyeztető állapotnak, mielőtt késő volna; mert a kollégium kertbe járó közönség és különösen az ezen utcában gyakrabban megforduló tanuló ifjúság egészségét is veszélyeztetve látjuk, attól a penetráns szagtól, mely intenzívításában oly erős mintha a levegő hullá bűzzel volna fertőzve.

Udvarhely város részéről két törvényhatósági bizottsági tagságnak a betöltése hétfőn délelőtt 9 órától délután 4 óráig tartatik, miről az érdeklődőket ez uton figyelmeztetjük.

Ingyenes tanfolyamot nyitok a helybeli állami ipari szakiskolában a könyvvitel, ipari számvetés és üzleti levelezés elajátítására. A tanfolyamra jelentkezhetnek: iparosmesterek, segédek, vagy bármely más foglalkozásu egyének, kik a tanfolyam végével látogatási bizonyítványt nyernek. A tanfolyam 6 óra terjed. Tanidő: minden vasárnap d. u. 3-4. E tanfolyamra jelentkezhetni akár a szakiskola igazgatóságánál, akár pedig a tanfolyam vezetője: Spaller József szakiskolai tanárnál (lakik Kossuth utca 33) A tanfolyam kezdetét veszi november hó 10. en.

Melegen ajánljuk a fenti tanfolyam hallgatását úgy ipari mint kereskedelmi alkalmazottjaink figyelmébe, mert a mai előhaladott korban már a könyvvitel és kereskedelmi levelezés olyan elengedhetlen kellékek, melyek nélkül rendszeres iparost vagy kereskedőt elképzelni se tudunk.

Beszámolóbeszéd. A kritikus politikai helyzetre való tekintettel városunk országgyűlési képviselője Dr. Kovácsy Albert, jövő vasárnap, azaz e hó 3. án beszámoló beszédet tart, melyen az egész mostani helyzetet feltárja és jövő magatartására nézve választóinak irányítását kikéri. A helyet és órát annak idején a közönségnek majd tudomására juttatjuk.

A farsang első mulatsága. Sokan, talán a ferjhez adandó lányok és házasuló ifjak sem álmodtak még a farsangról, mely minden évben megnyitja az esztendő 365 napját. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyeltemének helybeli (138-ik) fiókválasztmánya azonban csütörtökön este Betegh Pál elnök vezetésével tartott ülésén, az egylet nemes céljaitól ösztönözve, kibontotta a farsang első mulatságának lobogóját. Blájer Balázs pénztárnok indítványára alapján, elhatározta, hogy 1908. január 5-én, a mult évihez hasonlóan az egylet külön-alapja javára az indítványozó elnöklelte alatt a rendező-bizottságot is nyomban megalakították.

Gőzfürdő a szobában. Felhívjuk a n. é. közönség szives figyelmét mai hirdetésünkre a Sanitás szobagőz és hőlgőfürdő készülékre, amely pára'lan a maga nemében és a Budapest szálló 1. számú szobájában egész nap megtekinthető minden vételkötelezettség nélkül.

Színészet. Hevess Béla színtársulata szombaton délután városunkba érkezett és működését még az nap este „Lucifer” című kitérő társadalmi színművel megkezdte. — Mint értesülünk a bérlet Rónai Imre titkár buzgólkodása folytán elég jól sikerült és a társulat működése iránt elég érdeklődés mutatkozik a közönség körében.

Szüretelés Székelykeresztúron. Dr Viola Sándor keresztúri ügyvéd szőlőjében hétfőn, e hó 21-én előkelő vendégek részvételével, vígan tartották meg a szüretet. Keresztúrról mintegy negyvenen voltak jelen, városunkból pedig Mátéffy Domokos, Zonda József és Burger Arthur tanár vettek részt; a termés kitűnően sikerült, mert 19 fokos mustból leszűrtek 53 vederrel. Ez olyan eredmény a mely Székelykeresztúr gazdasági átalakulására is nagy befolyással bírhat, mert a mintegy 20 év óta műveletlen hegyeket elsőnek Viola Sándor kezdette felmunkáltatni, a kinek törekvését az ottani körökben sajnálkozással és kétellyel fogadták. Az általa elért eredmény és mutatott jó példa azonban csakhamar követőkre akadt és most mi dőn már látják, hogy a szőlőt értékesíteni lehet és belőle jó bort is szűrni, már akadtak gazdák a kik néhány holdnyi területet szintén beültettek.

Kinevezés. A közoktatásügyi miniszter Buna Anna okleveles tanítónőt a nagygalambfalvi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

Alakuló ülés. Vasárnap e hó 20-án tartották meg Székelykeresztúron a függetlenségi és 48-as párt alakuló ülését, mely nagyszámú érdeklődő részvétele mellett az ügyhöz illő nemes komolysággal folyt le. Elhatározatott, hogy mindenekelőtt az alapszabályok dolgozandók ki; ideiglenes elnökül Papp Mózes, alelnökül Benedek Mihály, titkárnak Elekes Dénes és pénztárnoknak Bálint Dániel választattak. Jeddy Tamás azon indítványára felelt, hogy kérjék fel Gyarmathy Dezső orsz. képviselőt, hogy a kvótafeleléssel és a bankkérdéssel szemben várakozó álláspontra helyezkedjék, hosszú vita után sem határozta, de a határozat fellelősségé is vált, mert Jeddy Tamás visszavonta indítványát. Mint más helyen tudatjuk, vasárnap, november hó 3-án tartja Dr Kovácsy Albert képviselőnk beszámoló beszédét, ez lenne tehát nálunk is a legjobb alkalom a függetlenségi párt szervezésére, mert közel lehet az idő, midőn a szervezett pártra ismét nagy és nehéz feladatok várakoznak.

Bartha Miklós síremlékének leleplezése. Kedden délután 3 órakor leleplezték le a Kerepesi-uti temetőben Bartha Miklós síremlékét, melyet Kallós Miklós tervezett. A síremlék a Deák-mauzóleum térségén, közel Beöthy Ákos pihenő helyéhez áll. Alacsony elhelyezési gránittömbön fekszik Bartha Miklós életnagyságban mintázott bronzalakja. Abban a pillanatban ábrázolja a publicistát, a mikor testéből már elszállott a lélek. Balkarjával keblére szoritotta a zászlórudat és tetemére ráborul a lobogó.

A leleplezési ünnepségen megjelentek sorában voltak Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, Zichy Aladár gróf király személye körüli miniszter, Günther Antal igazságügy-miniszter, Sztérenyi József államtitkár, Ábrányi Kornél, Vaszilievits János alpolgármester, Rátkay László, Hoitsy Pál, Simkó József, Hock János, Barabás Béla, Lovászy Márton orsz. képviselő, Timon Ákos egyetemi

tanár és mások. Holló Lajos bevezető szavai után Barabás Béla mondott felavató beszédet, majd Wesselényi Ferenc a függetlenségi párt nevében tartott szónoklatot. Erre az emlékmű megkoszorúzása következett. Koszorút helyeztek le a hatodik kerületi függetlenségi pártkör, Vaszilievits János a főváros nevében, Zenta város küldöttsége, az egyetemi ifjúság Kossuth szövetsége és még sokan.

Egy szál virág árát A József királyi herceg Szanatorium Egyesület főhívással fordul a magyar társadalomhoz, hogy Halottak napján egy szál virág árát ajándékozzák a szegénysorsu tüdőbetegek megmentésére. Az egyesület Magyarország legnagyobb vérvesztésére, a tüdővész ellen folytat szivós küzdelmet és mindenki emberszerető jó szívről tesz tanuságot, a ki a valóban jótékony intézményt fillereivel támogatja. Az adományok József kir. Herceg Szanatorium Egyesülethez Budapest Lónyay-utca 47. sz. alá küldendők.

Szállítási kedvezmény vetőmagra. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter több gazdasági egyesületre rendeltet intézett, a melyben tudatja, hogy a vetőmaghiányra való tekintetből megengedte, hogy hatósági megrendelésre, vagy főispáni megbízás folytán a gazdasági egyesület által tett megrendelésre az illetők címe alatt földadásra kerülő buza, rozs, árpa, zab vetőmag küldemények után a vasutak a rendszerint jelentékenyen kisebb díjtételt számíthassanak fel. A fuvardíj engedményt a vasutak a fuvarlevelek bemutatása után utólag fizeti vissza a gazdasági egyleteknek, vagy a vetőmagot megrendelő hatóságnak.

Felülfizetők névsora az oltár-egyesületi estélyen: Nagymélt. és főtiszt. Gróf Majláth Gusztáv Károly erd. püspök 40 K, özv. Ugron Lázárné 1 K, Klein Géza 12 K, Janó Ferencné 2 K, Schiller Irma 3 K, Becsek Aladár 3 K, Sterba Ödön 2 K, Ambrus Ferenc 2 K, Dr Lányi Ferenc 20 K, Péter Lajos 1 K, Tamás Balázs 1 K 20 f, Kovács János 2 K, Angi István 50 f, Bogdán István 50 f, N. N. 40 f, N. N. 1 K 20 f, N. N. 40 f, N. N. 40 f. A tisztajövelem 276 kor. 64 fill.

Jutalomdíj hűsélédeknek. A budapesti székely egyesület a bankházi Ács Károly-féle alapítvány kamatjából hét 40-40 koronás jutalomdíjat tűzött ki 4 férfi és 3 oly székely születésű nő cseléd részére kik legkevesebb öt év óta állandóan e megye területén szolgálnak a szorgalmukat, becsületességüket és hűségüket hivatalosan igazolják. Ezen jutalomra igényt tartó székely cselédek pályázati kérésüket, szolgálatauk helye és ijejenek kitüntetésével a kör. és községi jegyzők közvetítésével a járási főszolgabírák, illetőleg Székelyudvarhely város polgármestere utján folyó év november hó 30. áig udvarhelyvármegye alispánjához adhatják be.

Kivándorlásra való csábítás. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez körrendeletet intézett, amelyben tudatja, hogy az északamerikai Egyesült Államok déli államában újabban minden eszköz felhasználásával arra törekcszenek, hogy minél több európai kivándorlót birjanak rá ez államokban való letelepülésre. A déli államok közé tartozik Maryland is, amely Prappe F. August nevű hivatalnokát európai körutra küldötte hogy főleg mezőgazdákat, munkásokat, cselédek toborozzon. Az államok a többek közt az Északnémet Lloyd-társulatot is megbízták, hogy a déli államok kikötőibe egyenes hajókat rendeljenek. Marylandnak a legfőbb nevezetessége, azok az elhagyott telepítvények, amelyeknek kizsartolt földjeire már husz év óta hasztalan csábítják a kivándorolni

készülőket. Ez az újabb akció tehát egyenesen a kivándorolni készülőkre érdekei ellen való, ezért a belügyminiszter arra kéri a hatóságokat, hogy a kivándorolni készülőket a Marylandban való letelepülés veszélyeire figyelmeztessék és a déli államok kiküldött ügynökeit éber figyelemmel kísérjék, azok működését a törvényben előirt módon akadályozzák meg és büntessék.

Kiadja: Betegh Pál és Társa újságkiadó intézete.

KÖZGAZDASÁG.

*** Kamatláb emelés.** Az Udvarhelymegyei takarékpénztár a folyton tartó pénzdrágulás és nehéz pénzviszonyokra való tekintettel Igazgatósága f. hó 23-án tartott ülésén további intézkedésig a helybeli fő, valamint a székelykeresztúri és oklándi fióktintézetinél folyó év november 1-től kezdve az összes kölcsönök utáni kamatláb felemelését határozta el és pedig:

A váltó- és folyószámlái kölcsönöknél eddig számított 7 és fél százalékról 8 százalékra; a bekebelezett kölcsönöknél eddig számított 6 százalékról 7 százalékra emelte fel.

Olcso pénzkölcsön. A vármegye birtokos közönségének tudomására hozatik, hogy a megyei árvák pénzből összegyűlt gyámpénztári készletből 5 százalék kamat, esetleg 5 százalék késedelmi kamat mellett az ingatlanok kataszteri tiszta jövedelme 30-40 szereséig és a székelyudvarhelyi és székelykeresztúri közből épült, cseréppel fedett, téglával burkolt lakóházak szakértő becsüérték 13 ig első helyen való bekebelezés mellett 20 ezer koronáig terjedhető, legolcsóbb kölcsönök kaphatók Udvarhelyvármegye árvaszékétől Székelyudvarhelyt 1907. október 23-án. Barabás András, elnök.

Az első alföldi cognacgyár részvénytársaság és szeszfinomítógyár Kecskeméten budapesti központi irodájának (V. Méréleg-utca 11.) heti üzleti jelentése:

Mai zárlatok Kecskeméten		
	Nagyban	Kicsinyben
Finomított szesz adózva	165—	170—
Finom szesz adózatlan	66—	71—
Élesztőszesz adózva	—	—
Élesztőszesz adózatlan	—	—
Nyers szesz adózva	163	166—
Nyers szesz adózatlan	64	67—
Denaturált szesz ingyen hordóval és fuvarmegterítéssel	53	55—

A szamárköhögést

a gyermekek ezen ismert rémét a SCOTT fele Emulsio minden esetben sikeresen gyógyítja. A SCOTT-fele Emulsio a legjobb szeg gyenge, beteges gyermekek gyógyítására, kiknek gyorsan visszaadja

rózsás kerek arcukat.

Rendkívüli gyógyisikere és erősítő hatása abban leli magyarázatát, hogy a legjobb, legtisztább és leghatósabb anyagokból allítják össze, melyek a SCOTT-fele eljárás folytán izletes, könnyen emészthető Emulsióvá válnak. A Scott-fele Emulsio felnőtteknek s aggnak époly jó és hatásos, mint gyermekeknek.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 f.

Kapható a gyógyszer-tárakban.

Borbély- és fodrász-tanulónak egy jóra való fiut felvesz S z a b ó

Ödön fodrász Székelyudvarhelyt.

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-fele módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Gróf Roon-téle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára paratlan jó minőségű román és porland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban

Gyertyánffy J. fia vasnagykereskedésében Székelyudvarhelyen.

A KOSSUTH FERENC által alapított

HAZAI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

udvarhelyvármegyei és Székelyudvarhely városi főképviselő Betegh Pál és Társa cégnél Kossuth-utca 31. sz. a. van Ügynökségek várnagyesszerte Elfogad tűz-, jég-, élet- és járadékbiztosításokat. Elsőrendű hazai intézmény.

6618-1907. tkv. szám. HIRDETMÉNY.

Városfalva község telekkönyve hártartagositás következtében az 1869 évi 2579. számú szabályrendeletke...

E célból az átalakítási előmunkákat hitlesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1907. évi december hó 3-án fog kezdődni...

1. az összes érdekeltek, hogy a hitlesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg...

2. mindazok, kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kiűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg...

3. mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. évi XXIX. t. c. 15. § ai és az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. § 7. és 9. § ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak...

A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságtól!

Oklánd, 1907. évi októb. r. 21. MATHÉ, kir. albiró.

Ószi trágyázáshoz a Thomas-salakliszt

helyesen alkalmazva, minden növénynnek a legjobb és legolcsóbb foszfor-savas műtrágyája

Kivánatra szakmunkákkal és árajánlattal készségesen szolgál:

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrásy ut 49. sz. a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H. Berlin, magyarországi vezérképviselője

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre. Minden zsák ólomzárallal és tartalomjelzéssel van ellátva!

Cserefa eladó az udvarhelyi vasuti

állomástól 45 kmnyi távolságban a a behlenfalvi erdőn 162 drb, vastagságuk 25 cm-től 41-ig, műfa benne 55 köbméter. Megvásárolható Oszváth Miklós tanítótól Zetelakán.

Uj üzlet. Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Székelyudvarhelyt, Kossuth utca 43. házászám alatt november hó 5 én liszt és termény nagy és kis kereskedést nyitunk A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve maradunk kiváló tisztelettel: Ábrahám Elek és Társa.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

TÖRLEY TALISMAN. Nem muszáj itá előtt meghalni! Élet könyve. 3 K 50 fillér előleges bekioldás után bárhova bérmentesen küldi a „Székelyudvarhelyi” kiadóhivatala (Betegh Pál és Társa könyvkereskedése) Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 31. sz.

Legújabb székely könyvek!

Ép n most jelent meg a Balásy Dénes kitűnő fordításában: A székelyek alkotmányának története...

Ujjonnan bőrozott, jókarban levő zongora eladó. Cimlapunk kiadóhivatalában.

Üzletátvétel!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Schmaller János Eötvös-utca 4. szám alatti borbély és fodrász üzletét átvettem. A mai igényeknek megfelelően átalakítottam. Előzékeny és gyors kiszolgálás! Beccses pártfogásért esedezve hazafias tisztelettel: Pásztor Ferenc borbély és fodrász.

HÖLGYEIM! Csak egyszer, próbaképpen rendeljék meg a csodahatású szépítő szert, a dr. Biró-féle HAVASI GYOPÁR-CRÉMET. és meg fognak róla győződni, hogy ezen csodaszert azonnal eltávolított szeplőt, májfoltot, mindenféle tisztátalanságot az arcról és a bőrnek gyönyörű üdéséget, fiataloságot kölcsönöz. Nagy lélegy 1 korona, próbatétele 70 fillér. Vérszegénység, étvágytalanság, idegesség gyógyítására a leghatásosabb készítmény a dr. Biró-féle TOKAJI CHINA-VASBOR Rendkívül kellemes ízű, erősítő, tisztítja a vért. 1 üveg ára 2 kor 40 fillér. „ARANYHARMAT.” A legdivatosabb hajszínt, a szép aranyzókat haját lehet használatával által megszerezni. E szer teljesen ártalmatlan úgy a hajra, mint az általános egészségre. Nem fest! Nem piszkít! Egy üveg ára 3 K. Mindezekből főraktár: WOLF gyógyszerház Kolozsvár. Székelyudvarhelyen kapható: MEISZNER VILMOS „Oroszlán” gyógyszerházaiban és SOLYMOSSY-féle gyógyszerházaiban.

Képes levelezőlapok, finom hazai levélpapírok dobozokban és doboz nélküli nagy választékban kaphatók BETEGH PÁL ÉS TÁRSA könyv-, zenemű- és papírkereskedésben Székelyudvarhelyt, Névjegyek izléses kivitelben készíthetünk.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller. egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, osztnál és meghúléseknél, bedörzsölésével, sőt széképpen használva. Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerházaiban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Gőzfürdő a szobában!

Száz és száz orvos kurszakot alkotónak jelentette ki az egészségápolás terén. Közismert dolog, hogy

reuma, csuz, köszvény

ellen az egyedüli biztos hatású szer a hőfürdők (gőz- és hőlégfürdők) rendszeres használata. A „Sanitas” szobagőzfürdő készülékkel otthon lakásának bármely szobájában a leghatásosabb gőz- és hőlégfürdőt készítheti bárki, 5 perc alatt 5 fillér költséggel! A lakásban a kényelem netovábbja. Kipróbált biztos hatású szer: nátha, torokfájás, bélrenyheség, álmatlanság, idegesség stb. eseteiben. Nélkülözhetetlen minden egészséges embernek is. — Használat után teljesen összehajtható és valamely szekrény mögé állítható.

A készülék megtekinthető vételkötelezettség nélkül három egész napon át képviselőmnél helyben „BUDAPEST” szállodában I. emelet, 1 szám, sőt kívánatra bemutatás végett házhoz is küldetik.

FÖRSTNER ALADÁR a „Sanitas” szobagőzfürdő-készülék egyedüli gyártója Budapest, VII. kerület Alsó-erdősor 30. sz. Telefon 97-51.